

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

חג פסח שמח

אחד מי יודע?

חידון מהקל לקשה, לכל המשפחה.
התשובות במהופך

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

-
1. מה מציין חג הפסח? _____
 2. מדוע נקרא חג הפסח גם חג האביב? _____
 3. למי מיועדת הכוס החמישית? _____
 4. מי הוא שליט ארץ הנילוס? _____
 5. מה שמם של הטקס והארוחה החגיגיים בפסח? _____
 6. מי אכלה את הגדיא? _____
 7. מי הוא הבן השלישי? _____
 8. יצא ממטה משה, הסר ראשו והוא מרגיש? _____
 9. אילו הם חגי שלושת הרגלים? _____
 10. כמה פעמים מוזכר שמו של משה בהגדה? _____
 11. כמה לוחות ברית נשא משה? _____
 12. איזה מכות הטיל אהרון ולא משה? _____
 13. מה שמה של בת פרעה? _____
-

טוֹטֵט 10
סוֹטֵט 11
כְּאֵלֵּי יֵזֶכֶּ וְזֵטֵט סוֹטֵטוֹ לֵטֵט סוֹטֵטוֹ 11
טוֹטֵט סוֹטֵט אֵטֵט 10
טוֹטֵטוֹ טוֹטֵטוֹטֵט 6
טוֹטֵט 8
טוֹטֵט 7
טוֹטֵטוֹט 9
טוֹטֵט לֵטֵט 5
טוֹטֵט 4
טוֹטֵטוֹט 3
טוֹטֵטוֹט טוֹטֵטוֹט לֵטֵט טוֹטֵט 2
טוֹטֵט טוֹטֵטוֹטוֹט כְּאֵלֵּי יֵטֵט טוֹטֵטוֹט 1

טוֹטֵטוֹט

את המנגינה הזו לא מפסיקים ואנו במועצה לשימור אתרים,
עם שותפינו הרבים ונאמני השימור בכל רחבי הארץ, ממשיכים בקשר אתכם,
באמצעות אתר האינטרנט של המועצה והרשתות החברתיות, על מנת שגם
בימי חירום אלה מנגינת השימור והמורשת לא תחדל ותהיה חלק במיצוי הפנאי,
הסקרנות והידע שלכם.

נתראה מחדש בשמחה באתרי המורשת
ובפעילויות החינוכיות לכשנחזור (מקווים שבהקדם) לימי השגרה.

בהערכה וחיבה,

עמרי שלמון

מנכ"ל המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל

חג הפסח הגיע ועמו האביב,
הארץ לובשת חג ומשפחות מתכנסות לחגוג את חג החרות.
זה קורה בתקופה בה בישראל ובעולם מתמודדים עם מחלה לא פשוטה,
שגרת החיים משתנה והילדים ספונים בבתים.
האביב והחג מאפשרים לנו לעסוק בתכנים חדשים-ישנים, להתחבר למורשת,
לשמוח ולחגוג חג קדום ועונה מופלאה.
אנו בצוות תחום פיתוח וחינוך במועצה לשימור אתרים הכנו עבורכם
חוברת קצרה ובה הפעלות לילדים.
בתקווה שחוברת זו תסייע מעט בשילוב תכנים חווייתיים חדשים-ישנים
במהלך ימי החג.
אנו מאחלים לכולם פסח שמח וחזרה מהירה לשגרה ולחירות.

אלעד בצלאל

מנהל תחום פיתוח וחינוך
וכל צוות תחום פיתוח וחינוך

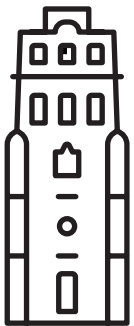
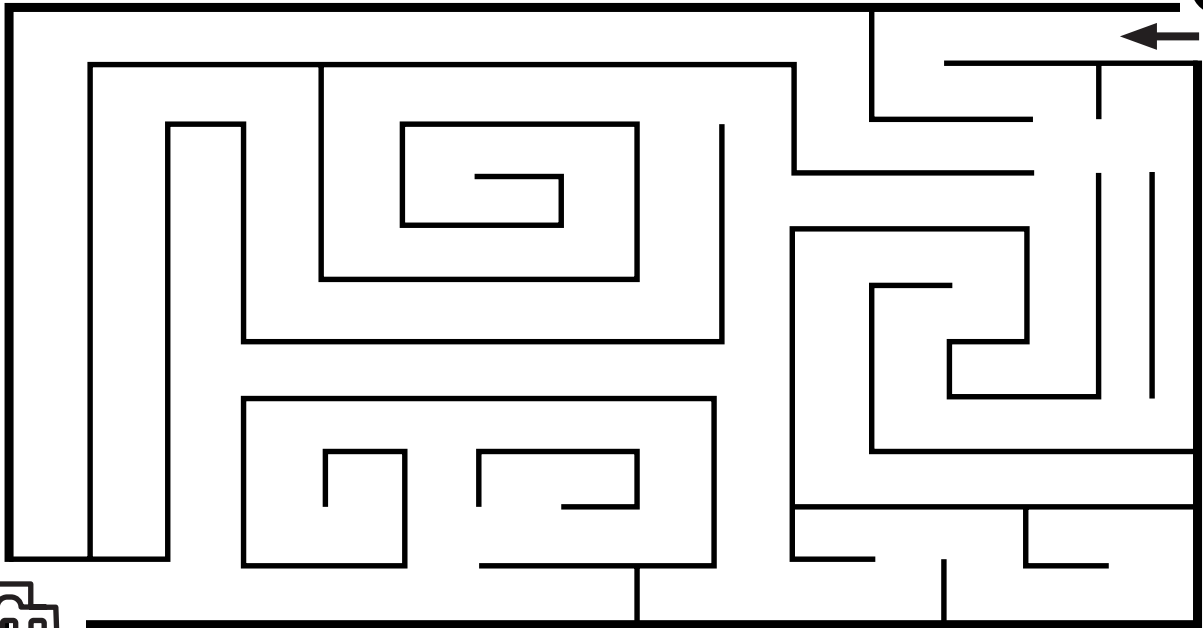
המגדל הלבן

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

המגדל הלבן ברמלה הוקם לפני 700 שנים ומכיל 111 מדרגות! הוא שימש כמגדל תצפית בשל גובהו הרב וכן כמקום ממנו משמיע המואזין את התפילה. כיום ניתן לבקר במסגד הלבן ובאתרים נוספים בסביבתו. עזרו ליונה לעוף אל ראש המגדל.

רמת קושי: קל

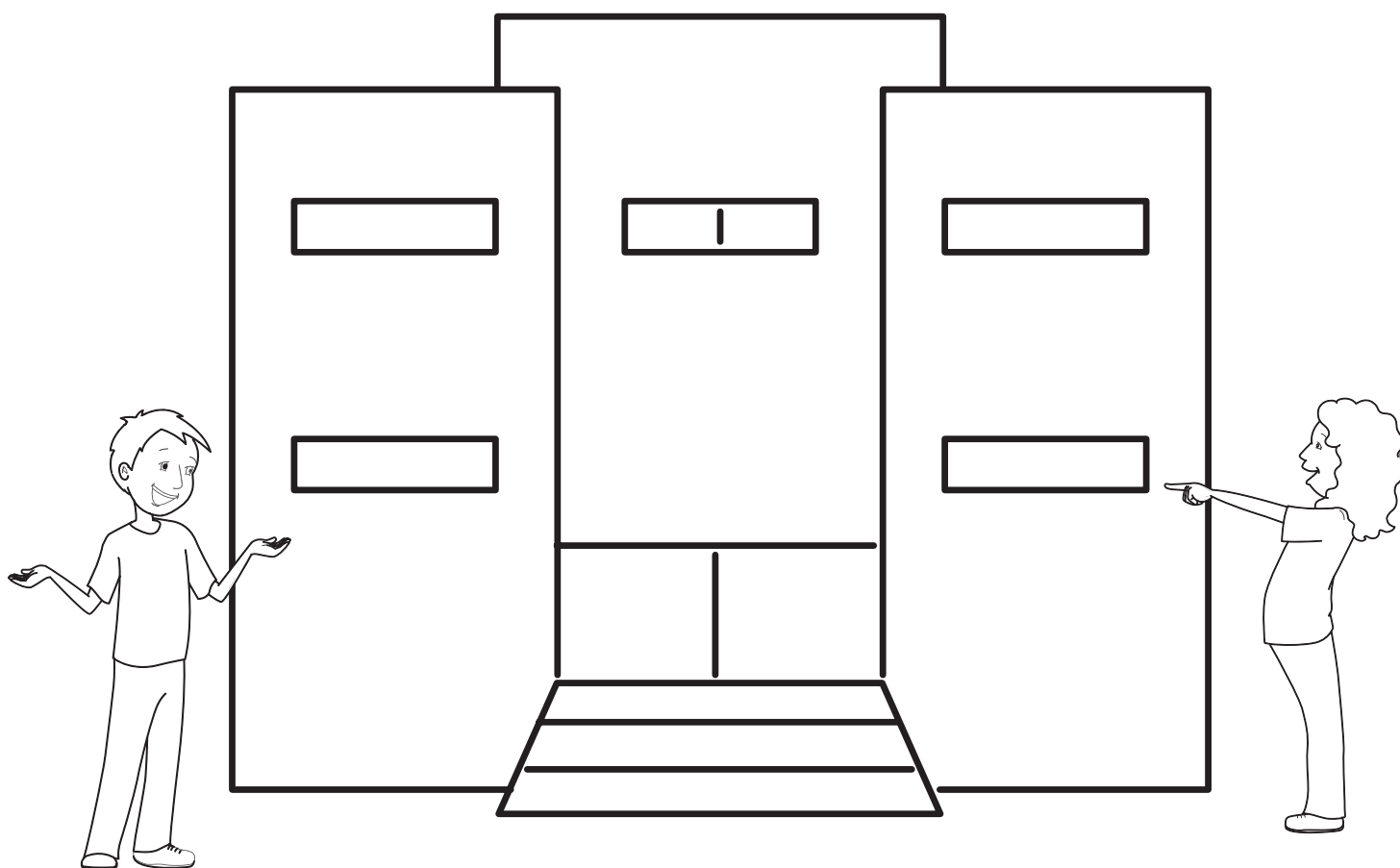
המגדל הלבן,
רחוב המגדל הלבן,
רמלה

מבנה לשימור

מבנה לשימור הוא מבנה ישן בעל חשיבות. ישנם מבנים רבים לשימור מתקופת ראשית ההתיישבות, לפני שהוקמה המדינה או משנותיה הראשונות. מבנים אלה יכולים ללמד אותנו על התקופה, האנשים שחיו כאן ועל אירועים חשובים שהתרחשו בהם.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

בית העצמאות

בית העצמאות בתל אביב הוא הבית בו הכריז דוד בן גוריון על הקמת מדינת ישראל. אולם ההכרזה נשאר כפי שהיה בטקס הכרזת המדינה. חשוב לשמר אותו כי זה היה אחד האירועים החשובים ביותר בתולדות המדינה.

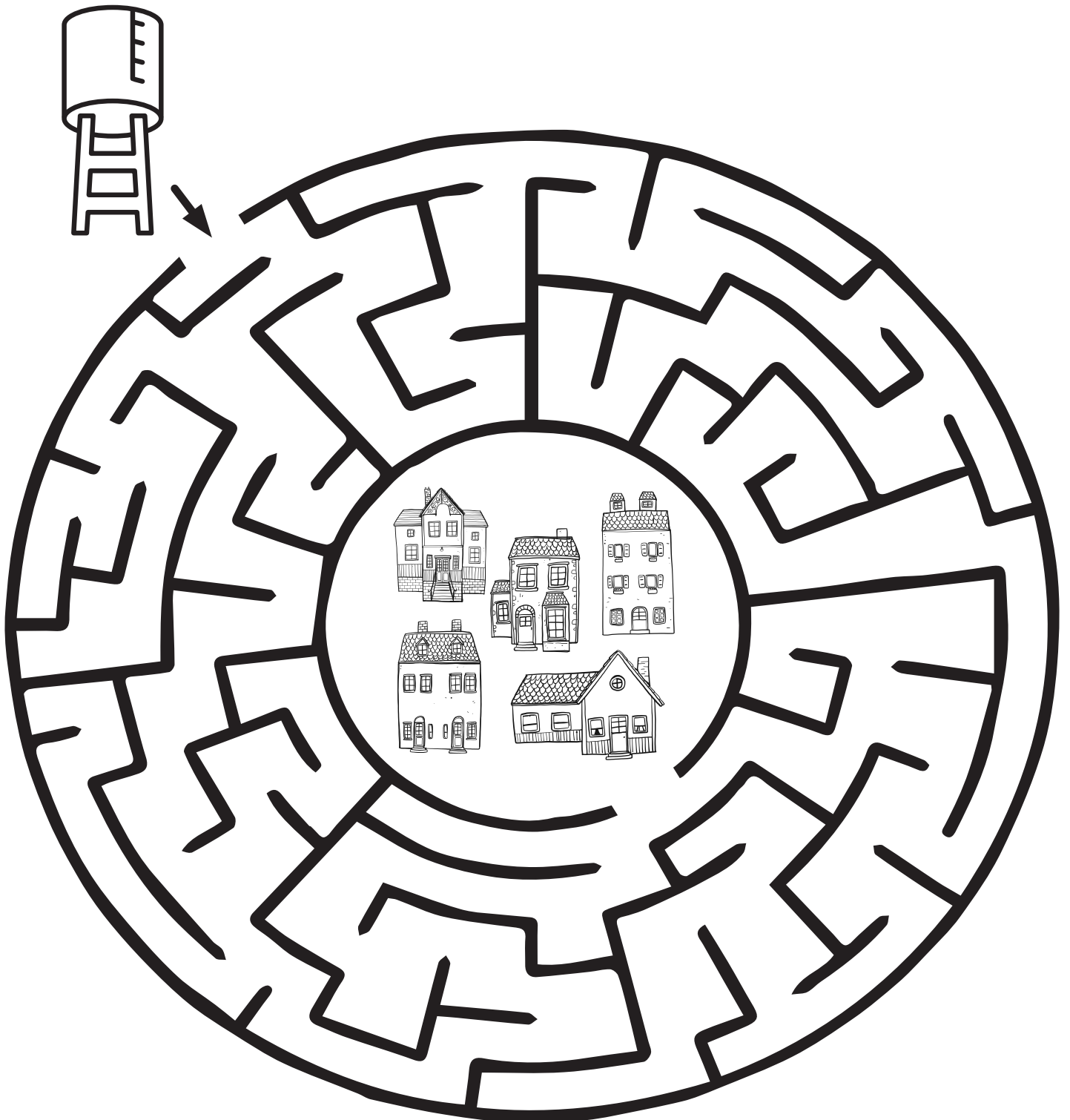
מגדל מים

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מגדל המים שימש בעבר לאגירת מים וסייע בהזרמת מים לבתי התושבים בשל גובהו. מוזמנים גם לחפש מגדלי מים בסביבתכם. רמז: הם נמצאים תמיד בנקודה הכי גבוהה ביישוב. **עזרו למים להגיע ממגדל המים אל בתי התושבים.**

רמת קושי: קל

התאמה בין מבנה לדמות

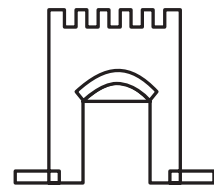
אתרי מורשת רבים קרויים על שם אנשים חשובים ומוכרים אשר התגוררו ופעלו בבית זה. מתחו קו בין הדמות ההיסטורית לבין הבית בו התגוררה והפך לאתר מורשת על שמה.

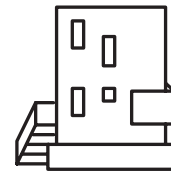
מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

בית ביאליק
תל אביב

בית הרב קוק
ירושלים

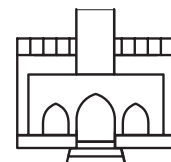
בית עגנון
ירושלים

בית חיים ויצמן
רחובות

צריף בן גוריון
שדה בוקר

בית לוי אשכול
ירושלים

תפזורת אישים בציונות

זהו את הדמויות המופיעות בתמונות וחפשו את שמן המלא בתפזורת שלפניכם.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

ק	א	ל	י	ע	ז	ר	ב	נ	י	ה	ו	ד	ה	ב
י	ח	ו	נ	ג	י	ל	מ	י	ג	ד	י	ח	נ	א
ל	ה	י	ע	י	ח	ב	נ	צ	א	ו	נ	י	מ	ב
א	ל	ג	ח	ר	ר	ק	ד	י	ל	ה	מ	ל	א	ק
י	ו	א	ר	ב	ד	ב	ה	ו	ר	י	ו	ר	ע	נ
ב	ד	ל	נ	ו	י	ר	ו	ג	נ	ב	ד	ו	ד	י
נ	י	א	ר	ה	ג	ש	ט	ז	ת	ר	ז	ט	נ	ג
מ	ב	ל	מ	ח	א	ו	א	נ	מ	ר	ד	ש	ל	ב
ח	נ	ו	צ	י	ד	ב	נ	י	ו	נ	ש	י	ג	מ
נ	ח	נ	ג	מ	ה	נ	ד	ג	ל	ש	ר	ה	י	ח
מ	י	ה	ב	ר	ו	נ	ר	ו	ט	י	ל	ד	ש	נ
י	נ	מ	צ	י	ו	מ	י	י	ח	א	ו	ז	נ	מ
י	ד	ל	מ	ה	ר	ש	ב	ו	ה	ת	ק	ל	ה	ר
ח	י	צ	נ	ט	נ	ו	ד	ר	ו	ג	ד	א	צ	ז
ל	ה	ב	ש	ב	י	א	ל	צ	נ	י	ה	מ	ח	נ

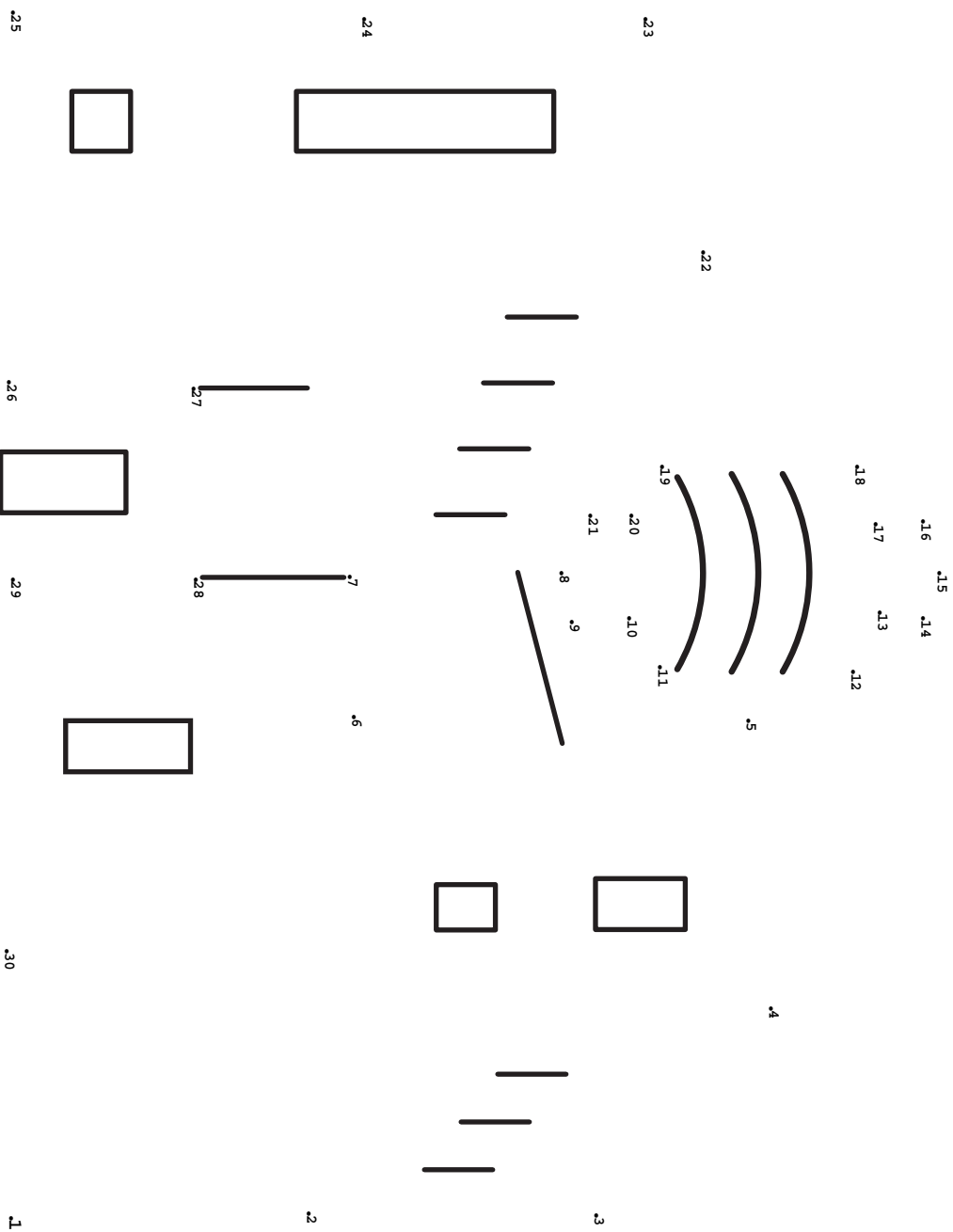

לוי נלקודה - התוצר הישונה עיני שמר

התוצר הישונה בעיני שמר היא אתר ביקור שונמצא בקיבוץ עיני שמר. הקיבוץ הוקם על ידי קבוצת צעירים שעלו מפולין. בראשית ימיו עסקו החברים בעיקר בחקלאות. היום אפשר לבקר במקום, להתנסות במגוון מלאכות הסטוריות וחקלאיות ולהתרשם ממיזמון חקלאי מתחילת המאה.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

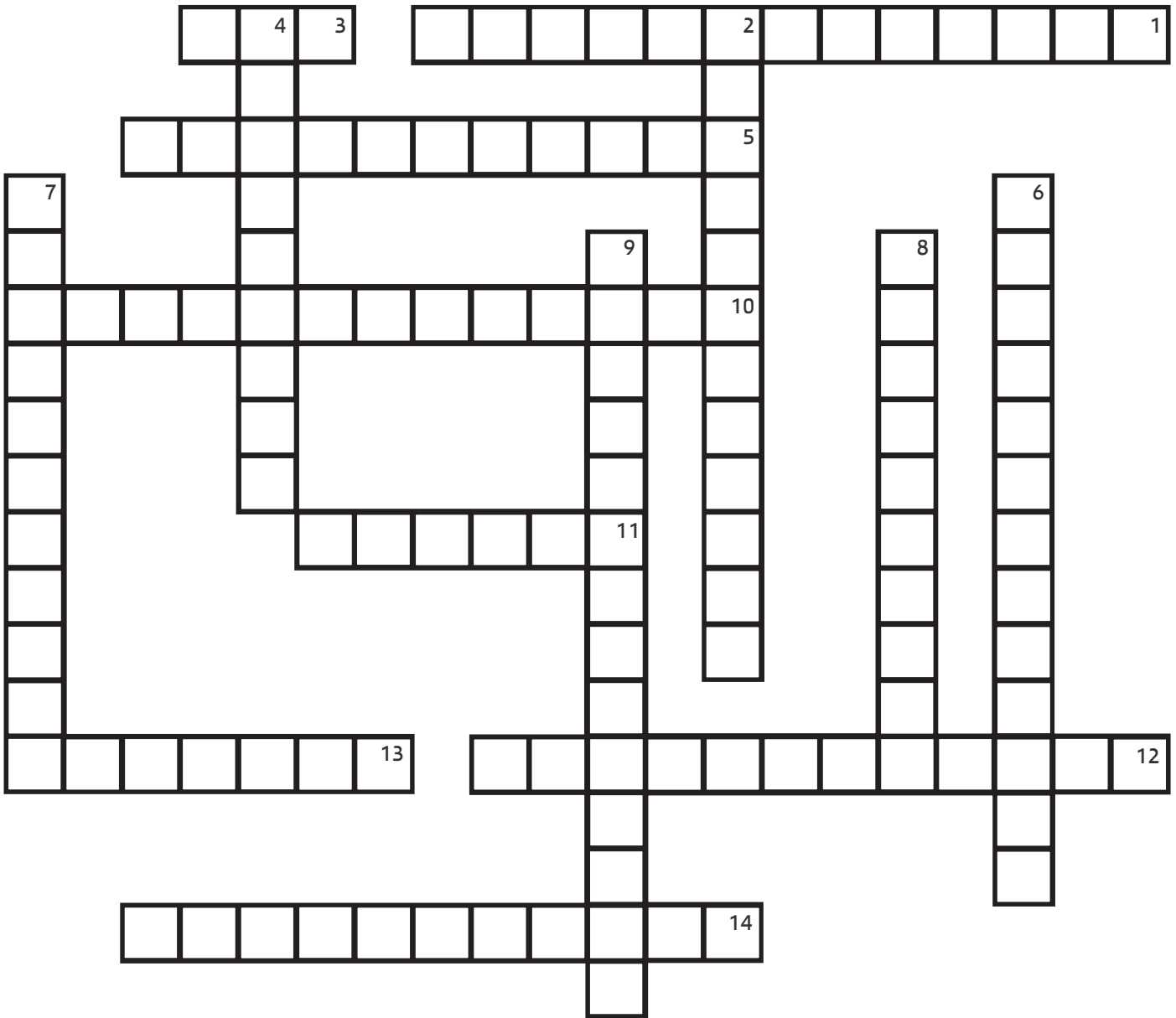

תשבץ דמויות הסטוריות

זהו את הדמויות ושבצו אותן לפי המספרים.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מאונך

2. מפקד מרד גטו ורשה
4. הנשיא הראשון
6. חוזה המדינה
7. גיבורת מחתרת ניל"י
8. גואל האדמות
9. המשורר הלאומי

מאוזן

1. לוחם תל חי שנפל ב"א באדר
3. המשוררת הידועה מהעלייה השנייה
5. ראש הממשלה הראשון
10. מחייה השפה העברית
11. לוחמת, משוררת וצנחנית
12. הנדיב הידוע
13. סופר זוכה פרס נובל
14. ראש העיר הראשון של תל אביב

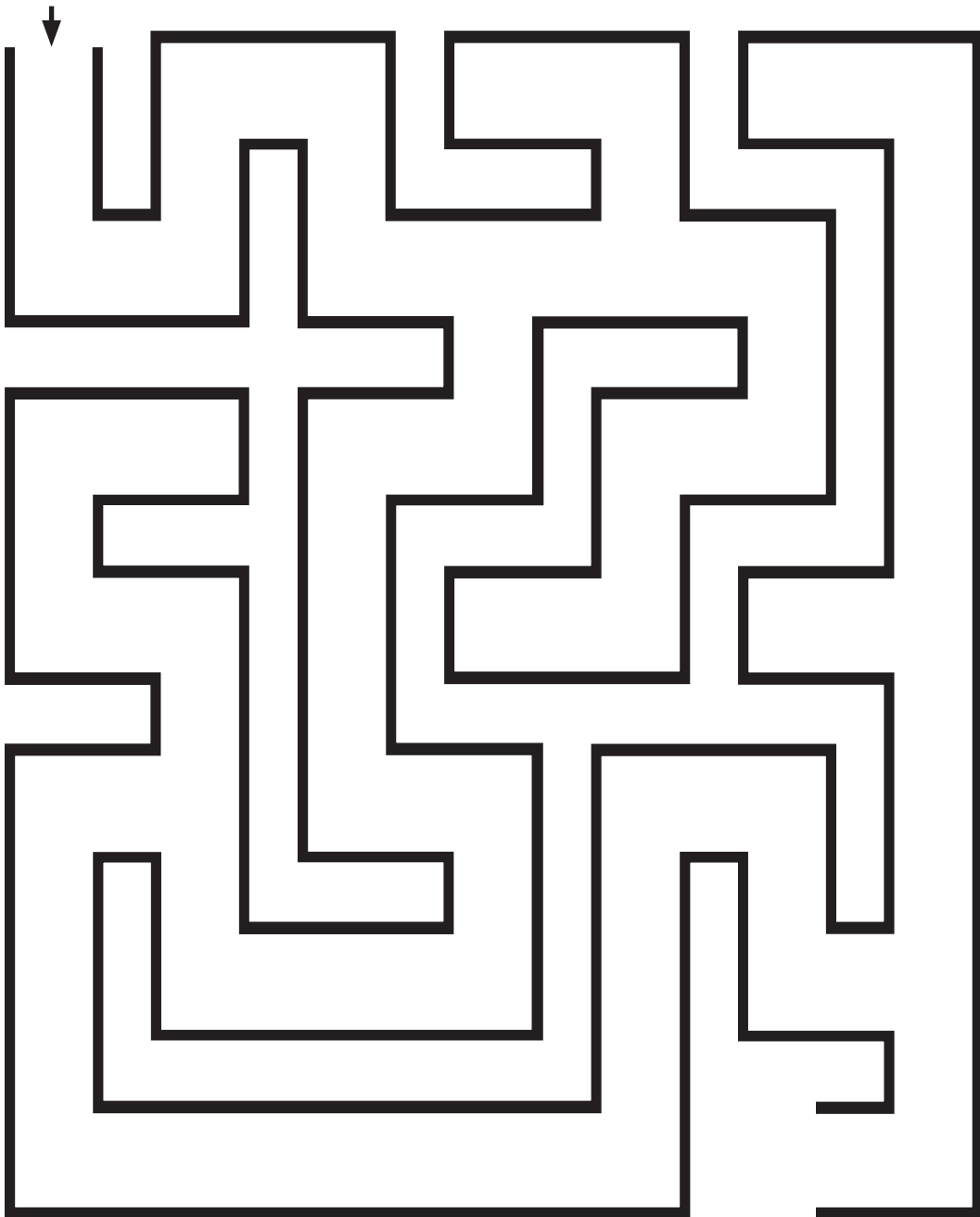
רכבת העמק

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

רכבת העמק היא חלק מרשת רכבות שנבנתה בתקופה העות'מנית (תורכית) ושימשה את הצבא התורכי. בהמשך, השתמשו בה גם לנסיעות ולהעברת משאות ותוצרים חקלאיים. עזרו לקטר הקיטור לצאת לדרכו מתחנת כפר יהושע לתחנת חיפה מזרח כדי להביא כדי חלב לתנובה.

רמת קושי: קל

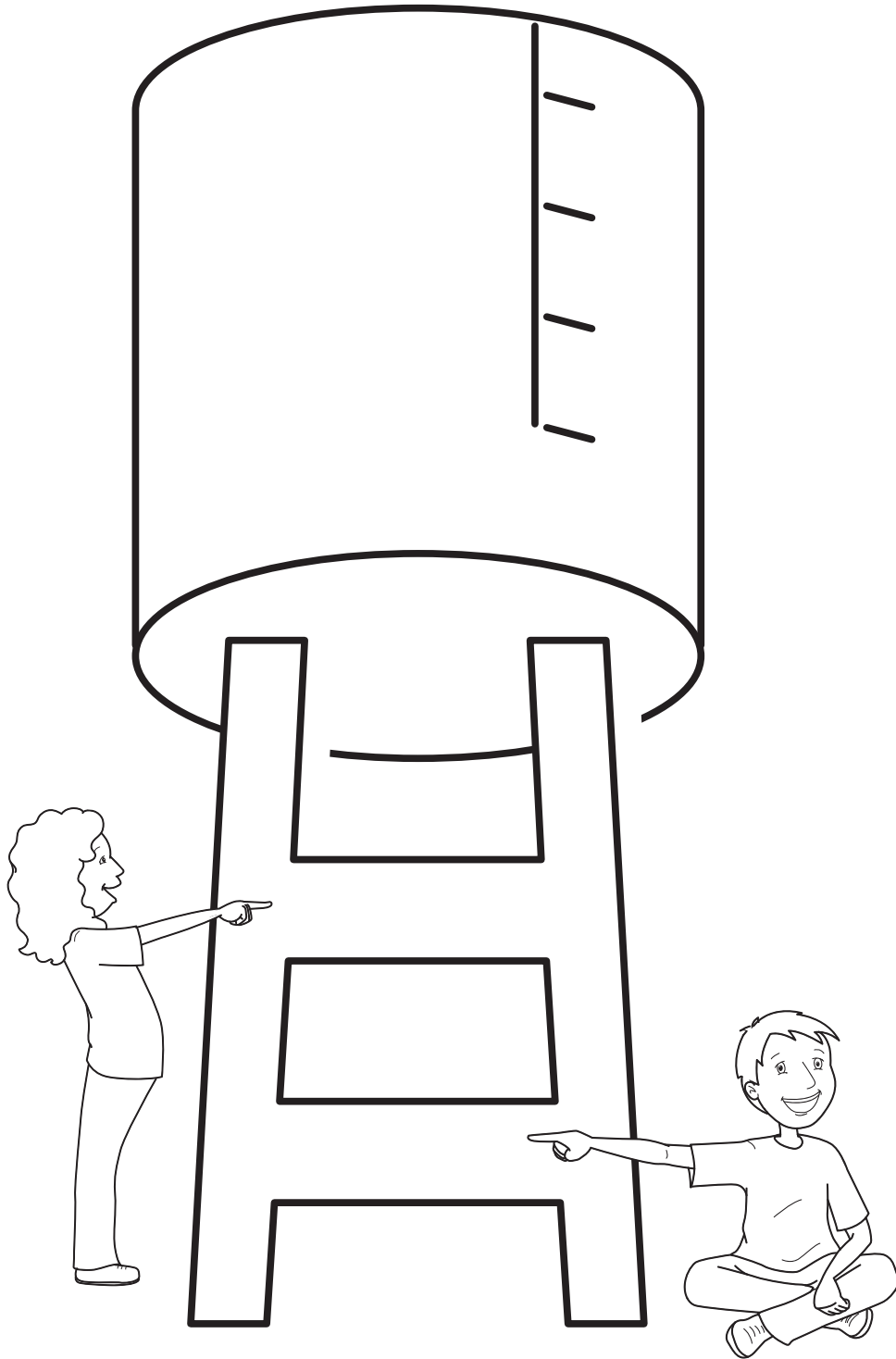

מבנה לשימור

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מבנה לשימור הוא מבנה ישן בעל חשיבות. ישנם מבנים רבים לשימור מתקופת ראשית ההתיישבות, לפני שהוקמה המדינה או משנותיה הראשונות. מבנים אלה יכולים ללמד אותנו על התקופה, האנשים שחיו כאן ועל אירועים חשובים שהתרחשו בהם.

מגדל מים

הוא מבנה שהיה נפוץ בתקופת ראשית ההתיישבות. הוא שימש לאגירת מים וסייע בהזרמת מים לבתי התושבים. מגדלי מים הם פעמים רבות מבנים לשימור. מגדל המים הפך לסמל ביישובים רבים.

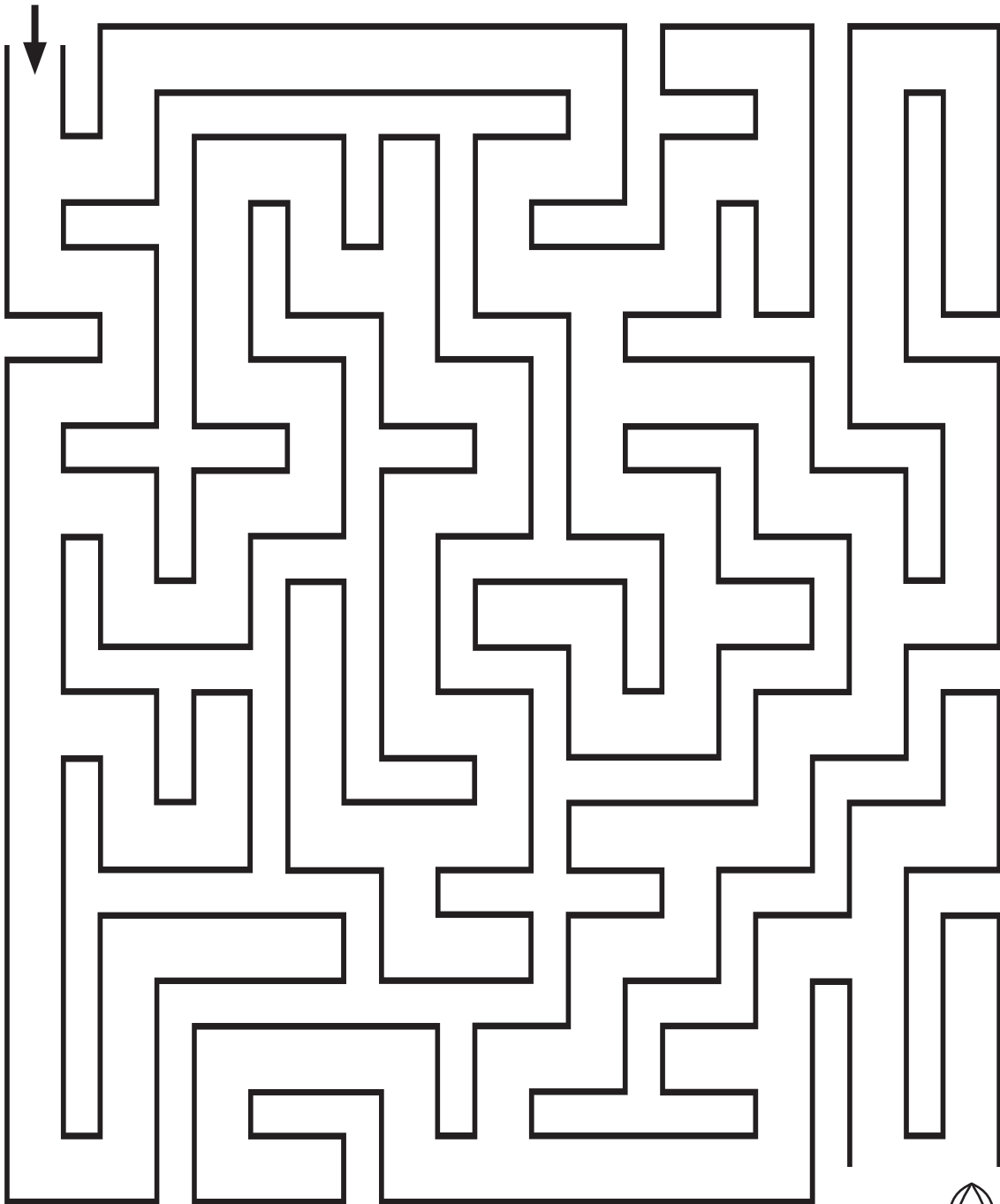
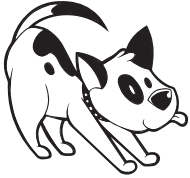
בית ביאליק

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

כשחיים נחמן ביאליק ורעייתו מאניה עלו לישראל, ביאליק כבר היה משורר מפורסם. ביתו בתל-אביב הפך למרכז תרבותי חשוב והוא אירח בו סופרים, מרצים וגם את ילדי העיר. עזרו לקאפי, הכלב של משפחת ביאליק לחזור הביתה לאחר שברח מההמולה.

רמת קושי: בינוני

בית ביאליק,
רחוב ביאליק, תל-אביב

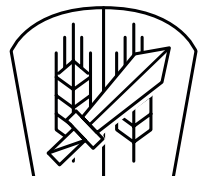
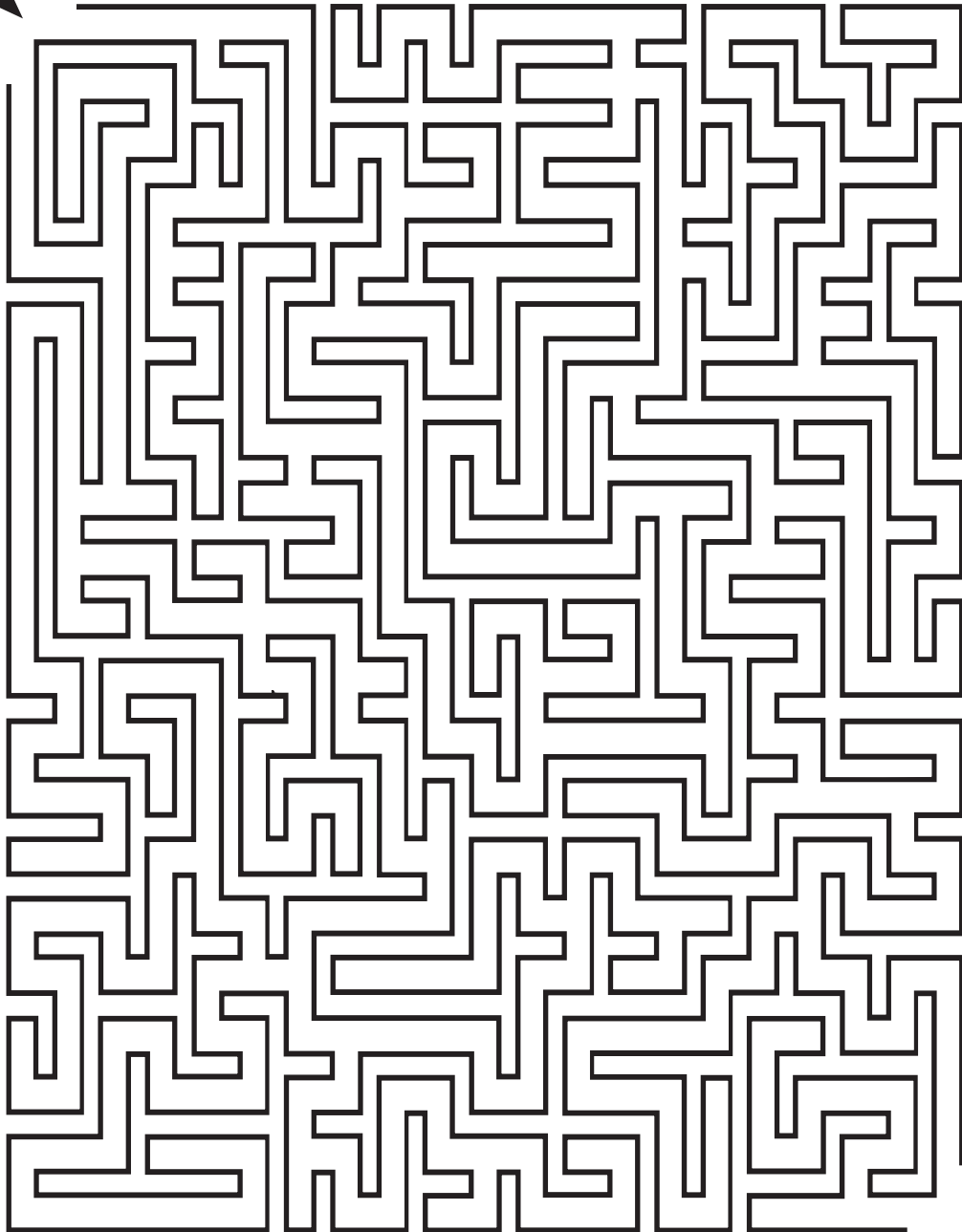
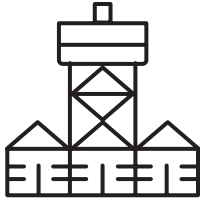
מחנה המעפילים עתלית

מחנה המעפילים עתלית הוקם בתקופה בה האנגלים שלטו בארץ, ולא איפשרו להיכנס אליה. למרות זאת, עולים רבים הגיעו לארץ (הם מכונים מעפילים). חלקם נתפסו ונשלחו למחנות. היום אפשר לבקר במחנה ולהתרשם ממנו ומסיפורם של המעפילים. **עזרו לפלמ"חניק יצחק ולחבריו להגיע למחנה, יתכן שהם מתכננים כאן איזו פריצה סודית ששש!**

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

רמת קושי: קשה

התאמת מבנים

לפניכם כמה מבנים חצויים. מתחו קו בין החלקים המתאימים, שימו לב למאפייני המבנה.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

בדרך לגימנסיה

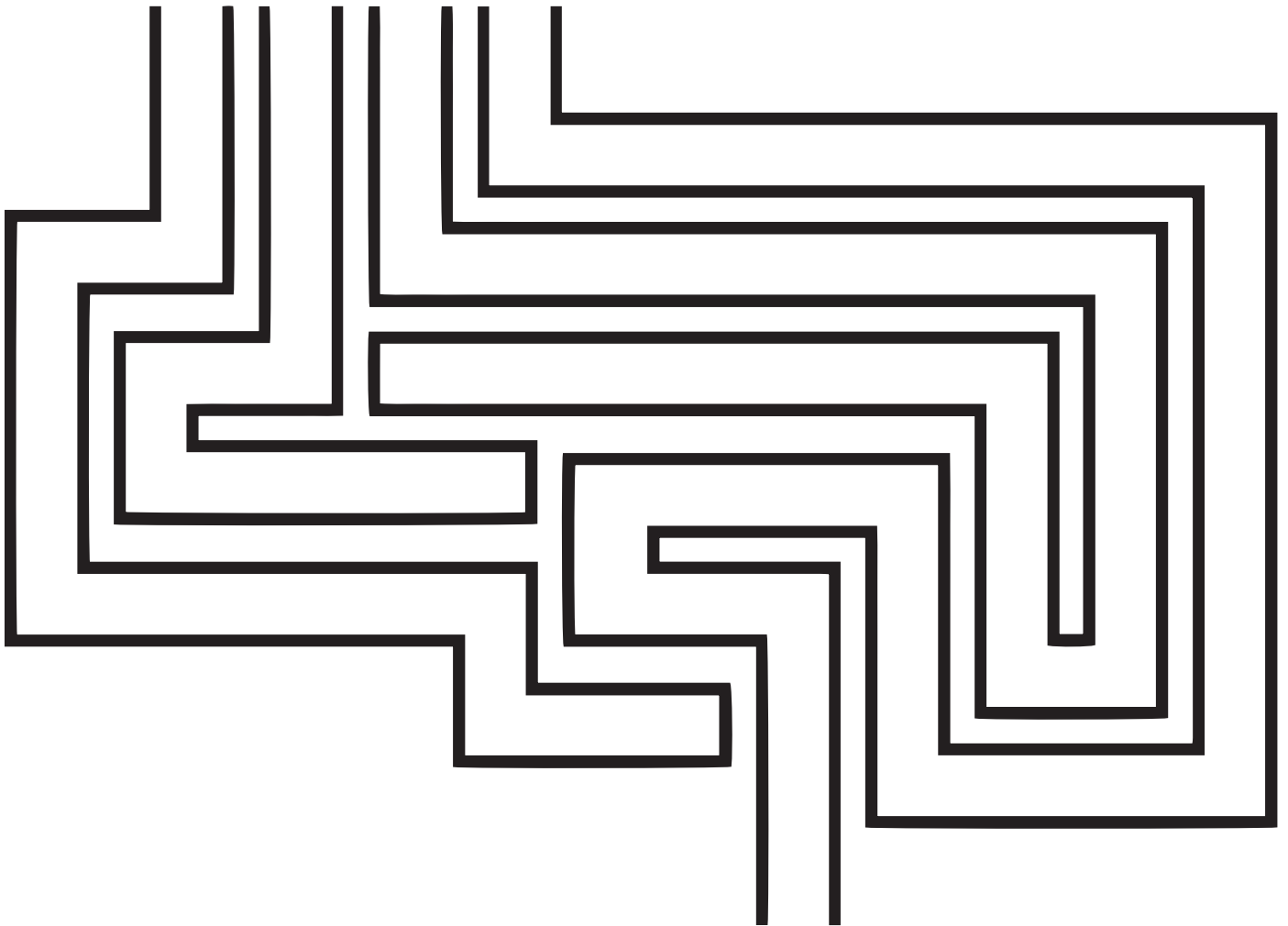
מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

הגימנסיה העברית הרצליה הוקמה לפני יותר ממאה שנים בתל-אביב. היא הייתה בית הספר העל-יסודי הראשון בו למדו ולימדו בעברית. הגימנסיה היום שוכנת במבנה אחר, מכיוון שהמבנה המקורי נהרס, אך היא מסמלת את חשיבות השימור והפכה גם לסמל המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל. עזרו לתלמידים להגיע לגימנסיה.

רמת קושי: קל

1 2 3 4

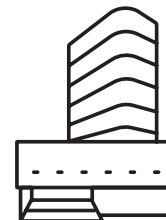

התאמה בין מבנה לדמות 1

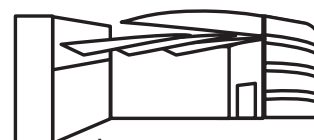
אתרי מורשת רבים מוקדשים לאנשים חשובים ומוכרים. מתחו קו בין הדמות ההיסטורית לבין אתר המורשת הקרוי על שמה.

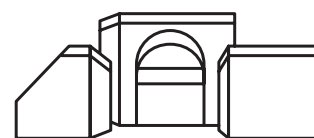
מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

בית ז'בוטינסקי
תל אביב

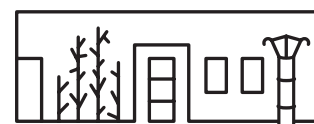
מרכז הרצל
ירושלים

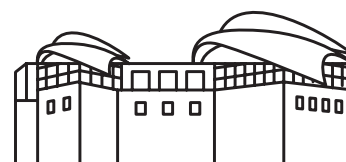
מרכז מורשת מנחם בגין
ירושלים

בית יגאל אלון
קיבוץ גינוסר

בית חנה סנש
שדות ים

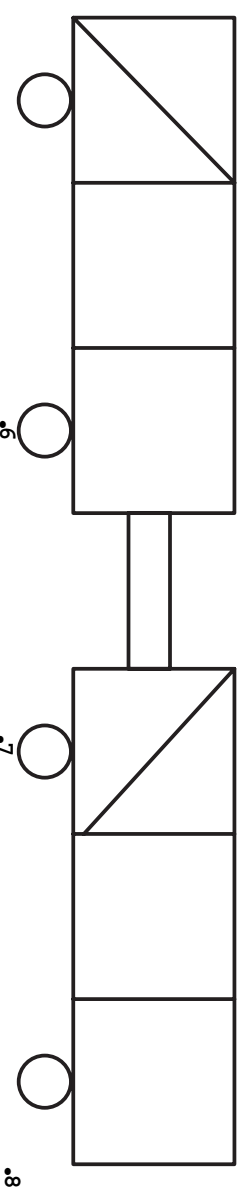
מרכז יצחק רבין
תל אביב

לך נלקודה - חזוית נהררררר ברשר

לפני שקמה מדינת ישראל, הוקמה חתנת כוח הידרו-אלקטרית בנהרררר סמוך למפגש הנהרות ירדן וירמור, שררררר חשמל. פנחס רוטנברג, מרררררררררררררר, שאף להקרים 12 תחנות כאלה המופעלות בכוח המים ובאמצעותן "לחשמל את הארץ". חזונו לא התממש ונהררררר נותרה הראשונה והרררררר. התחנה פעלה כ-5 שנים.

מזרררר לררררר
אתררר מזררררר ברררררל

3.

4.

5.

7.

8.

22

17

12

23

21

18

16

13

11

2 1

20

19

15

14

10 9

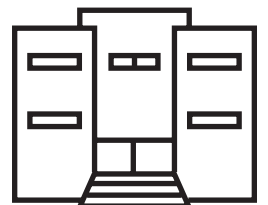
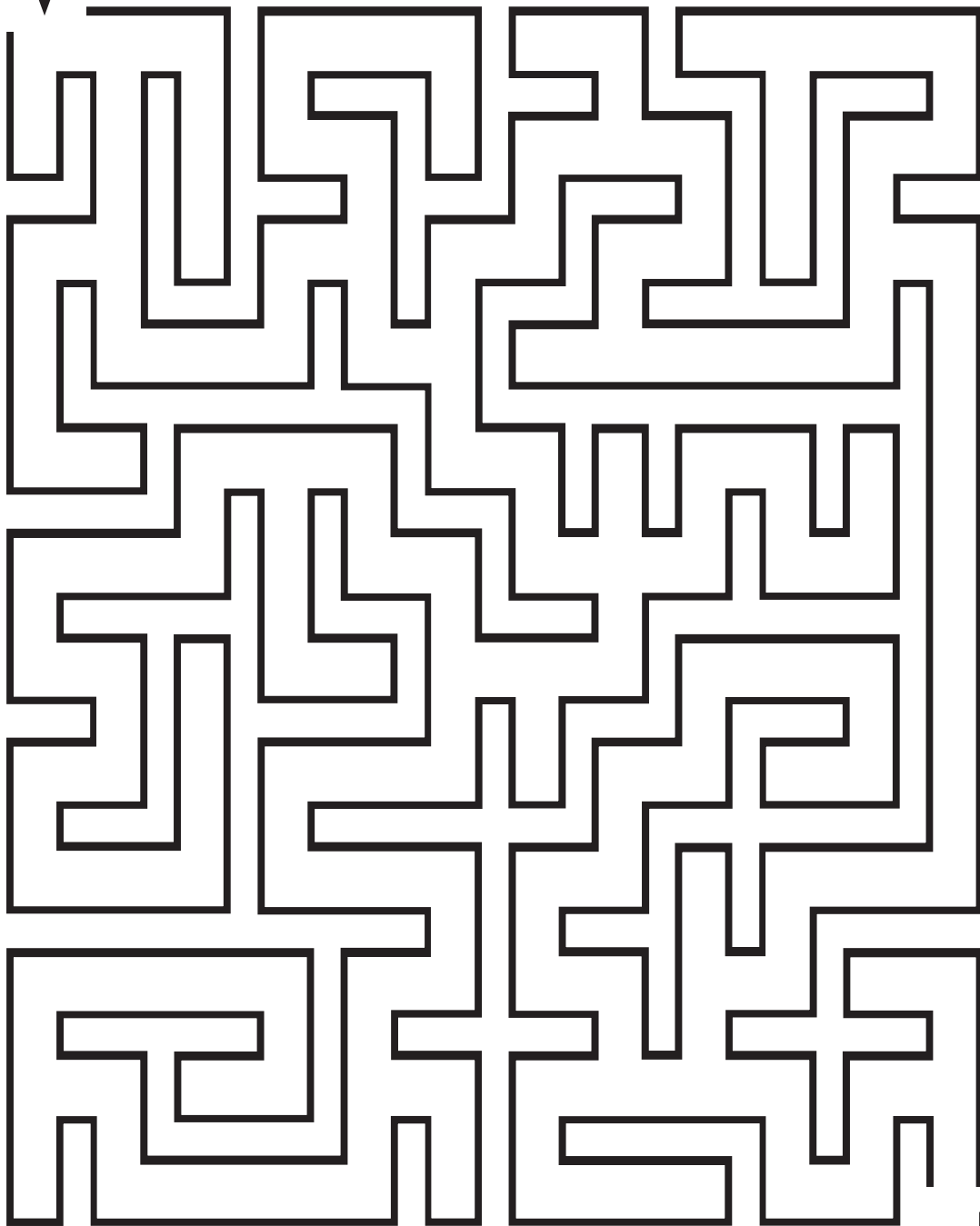
הדרך לבית העצמאות

על דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל, להגיע לבית העצמאות כדי להכריז על הקמת המדינה. עזרו לו למצוא את הדרך!

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

רמת קושי: בינוני

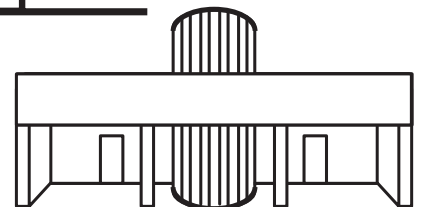
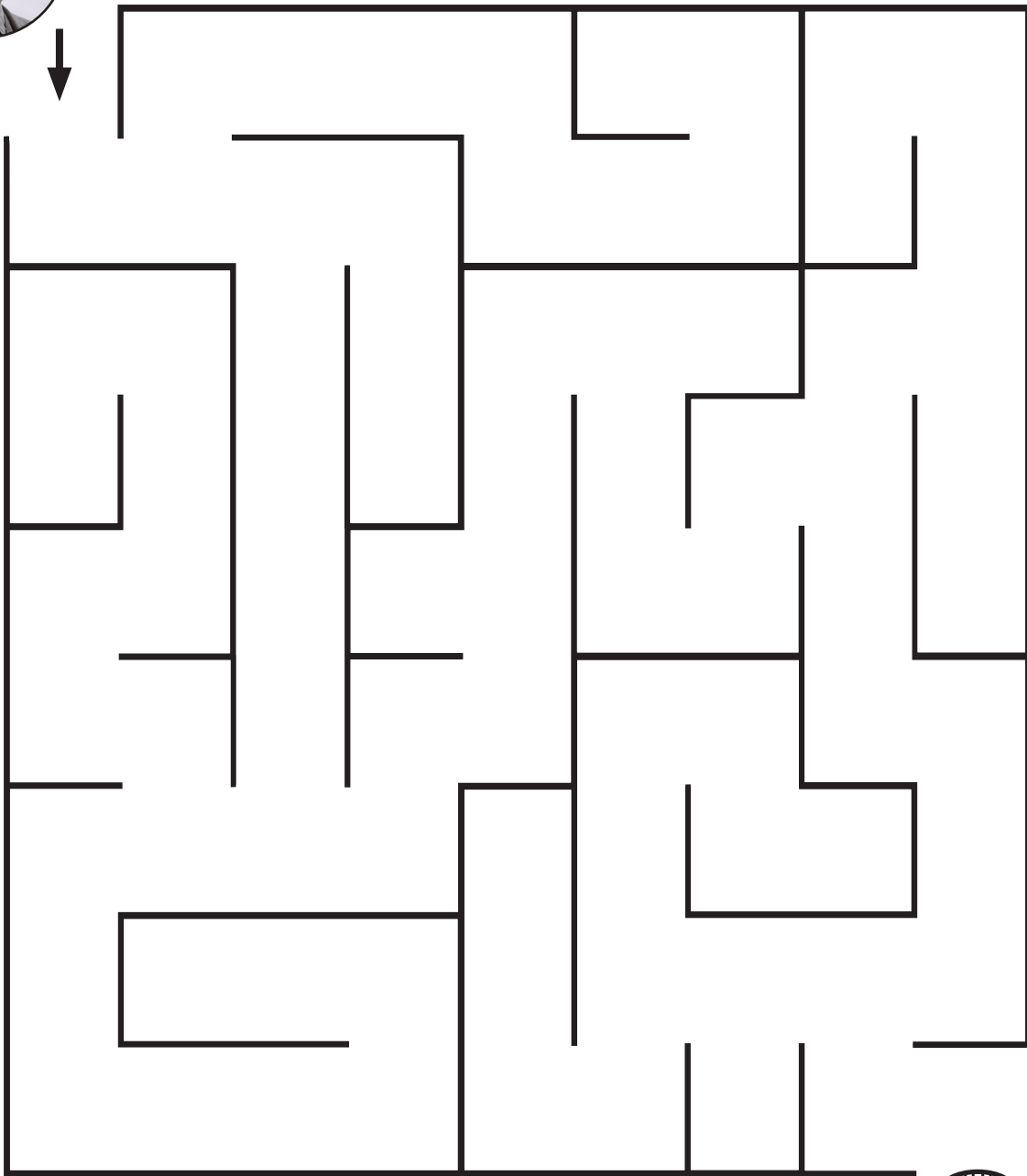
הנשיא הראשון

חיים ויצמן היה נשיאה הראשון של מדינת ישראל. לצד פעילותו המדינית היה גם מדען. הוא קבע את ביתו ברחובות, בצמוד למכון זיו שאותו ייסד, שהפך ברבות הימים למכון ויצמן למדע שנקרא על שמו. היום הבית פתוח למבקרים. האם תוכלו לסייע לחיים ויצמן להגיע לביתו?

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

רמת קושי: קל

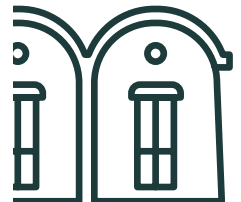
בית ויצמן, רחובות

התאמת מבנים

לפניכם כמה מבנים חצויים. מתחו קו בין החלקים המתאימים, שימו לב למאפייני המבנה.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מתנסים במורס

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מורס היא שיטה שהומצאה לפני כמעט 200 שנים על ידי מורס כדי להעביר מסרים. לצורך העברת המסרים השתמשו בכלים מיוחדים אך היתרון שלה היה בכך שאפשר היה להשתמש בה גם באמצעים מאד פשוטים כמו פנס, מכיוון שהיא מבוססת על איתותי אורות: קו ונקודה. בתקופה שלפני הקמת המדינה, הייתה נפוצה בקרב המחתרות.

אז מה עושים?

עושים זאת בעצמכם!

יש להכין:

- חדר חשוך (לא מאד כדי שתצליחו לזהות את האותיות)
- פנס
- עט
- את הדף הזה ובו סימני האותיות

מוזמנים להתנסות עם משפחה וחברים, ולרשום כאן את המילים שהצלחתם לקבל או שברצונכם להעביר.

אות	קוד	אות	קוד
א	.-	ל	...-
ב-	מ	--
ג	---.	נ	-.
ד	...-	ס-
ה	----	ע-
ו	.	פ-
ז-	צ	...-
ח	ק	---.-
ט	...-	ך	...-
י	..	ש	...
כ	...-	ת	-

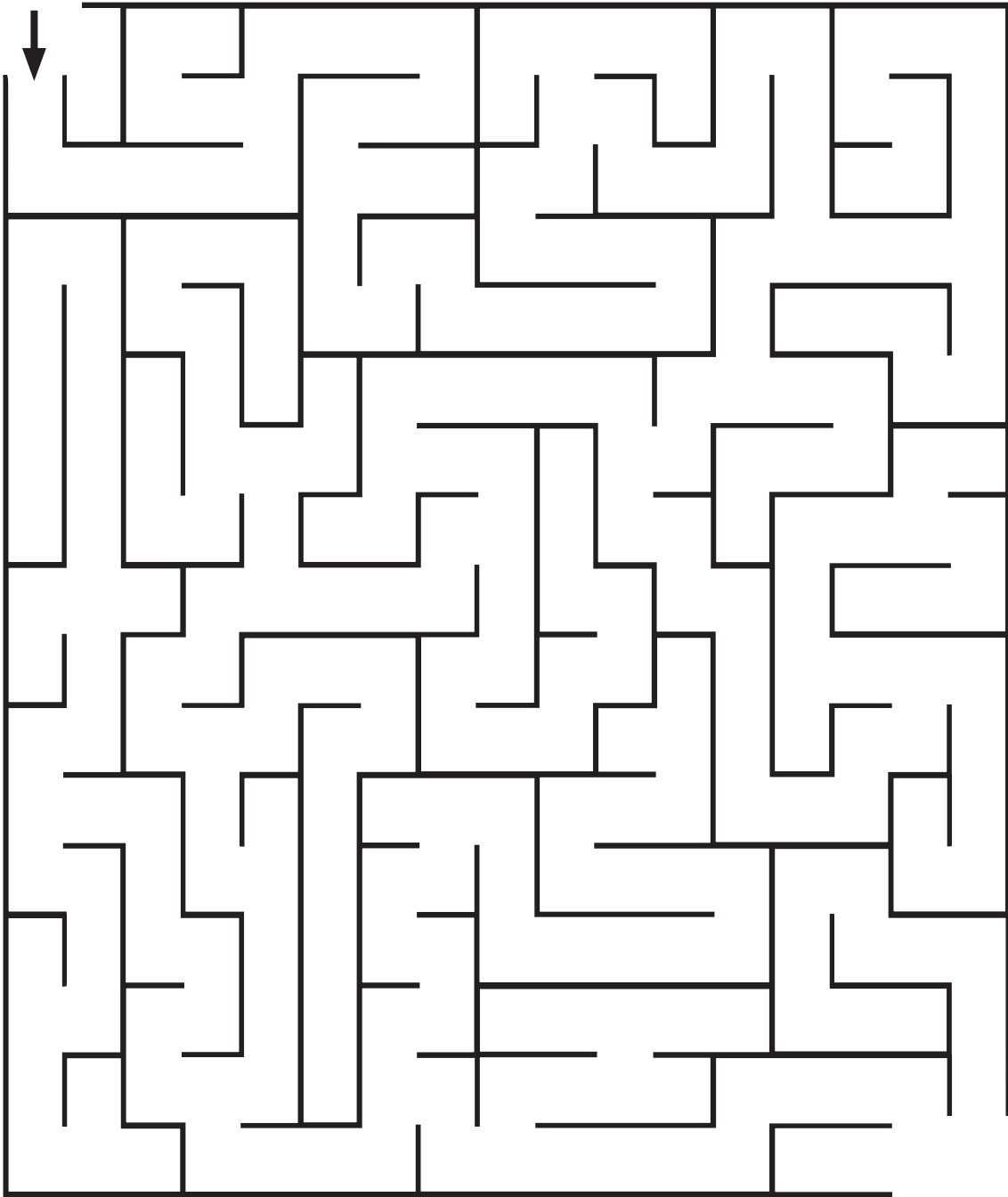
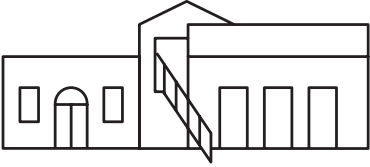
חצר כנרת

אחרי יום ארוך של עבודה בשדות ובגדיד (קטיפה) התמרים,
הפועלים בחצר כנרת מבקשים להתרענן במי הכנרת.
עזרו להם למצוא את החוף הקרוב.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

רמת קושי: קשה

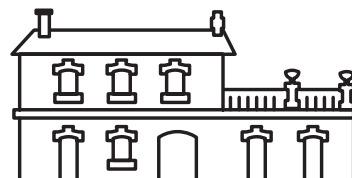
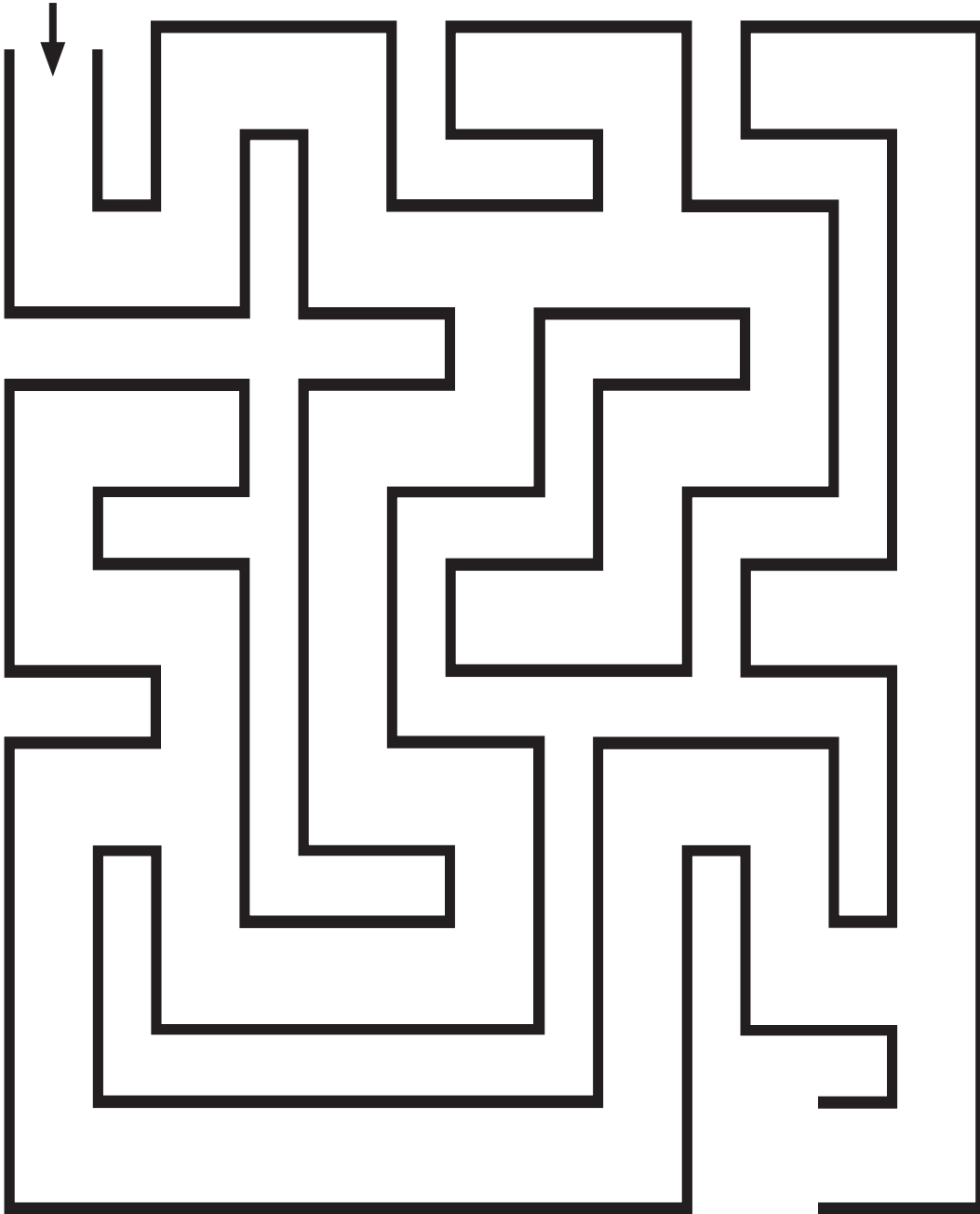
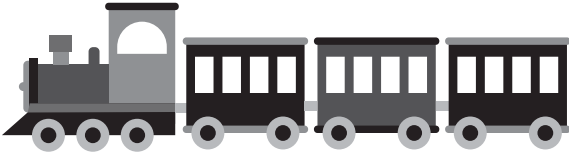
קטר קיטור

קטר קיטור הוא סוג של קטר רכבת שמונע על ידי קיטור. הקטר נע על ידי חימום מים שהופכים לקיטור (אדי מים) ומייצרים תנועה. קטרים מסוג זה היו נפוצים בארץ בתקופה העותמ'נית. לפניכם רכבת עמוסה בחיילים טורקים שצריכה להגיע אל מתחם הקטר בבאר שבע. עזרו לנהג הקטר למצוא את הדרך הנכונה.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

רמת קושי: קל

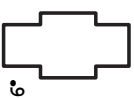
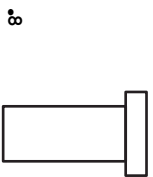

לוי נלקודה - מתתם הקטר באר שבע

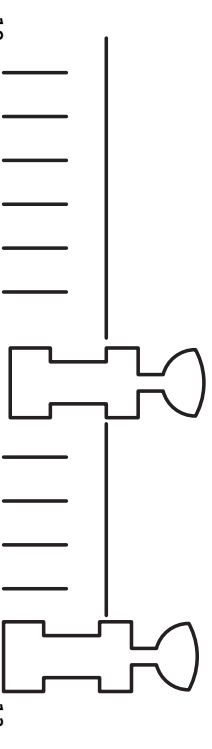
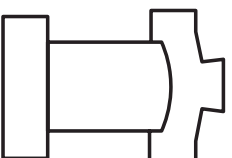
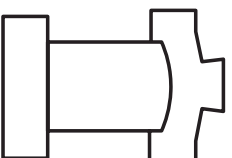
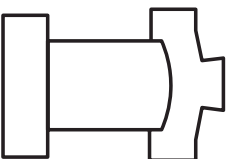
מתתם הקטר הוא תחנת הרכבת הראשונה של באר שבע. התחנה נבנתה על ידי העות'מאנים לפני כ-100 שנים. בתחנה קבוצת מבנים בהם: המבנה בו רכשו הנוסעים את הכרטיסים לרכבת והמתנינו ומבנה בית מגהל התחנה. המבנים עברו שימור וכיום הם פתוחים למבקרים ונראים בדיוק כפי שהיו לפני מאה שנים.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

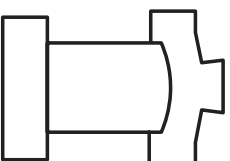
7. 6. _____ 11. 10.

13.

3. 2.

34. 33. 32.

29. 28.

27.

24. 23. 22.

19. 18. 17.

14.

1.

35. 31.

30.

26.

25.

21.

20.

16.

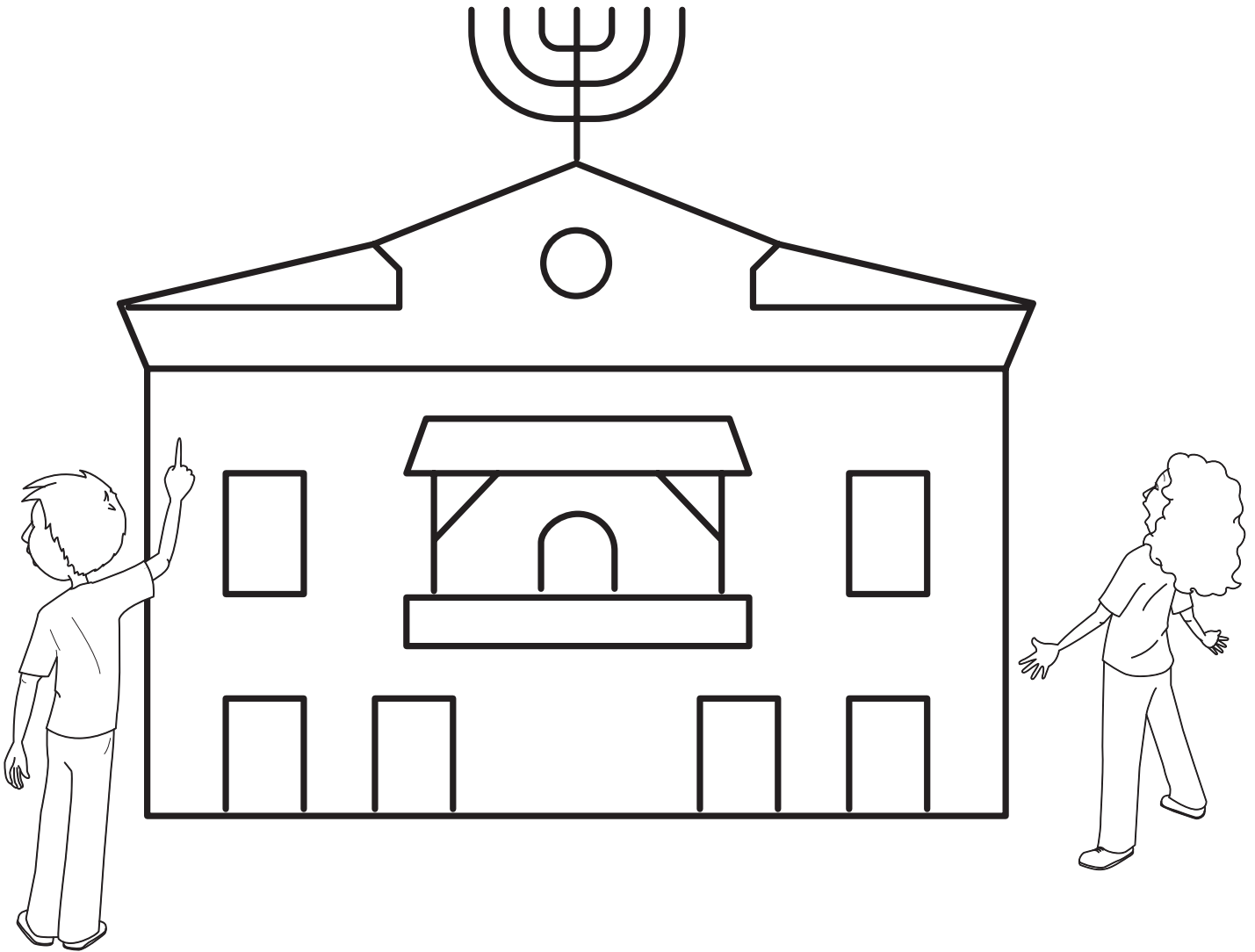
15.

מבנה לשימור

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מבנה לשימור הוא מבנה ישן בעל חשיבות. ישנם מבנים רבים לשימור מתקופת ראשית ההתיישבות, לפני שהוקמה המדינה או משנותיה הראשונות. מבנים אלה יכולים ללמד אותנו על התקופה, האנשים שחיו כאן ועל אירועים חשובים שהתרחשו בהם.

בית כנסת

בית הכנסת הוא מבנה חשוב שנמצא כמעט בכל יישוב ומשמש לתפילה ולהתכנסות. בתי הכנסת הראשונים שהוקמו יכולים ללמד אותנו רבות על ההיסטוריה של היישוב ומנהיגי הקהילה במשך השנים.

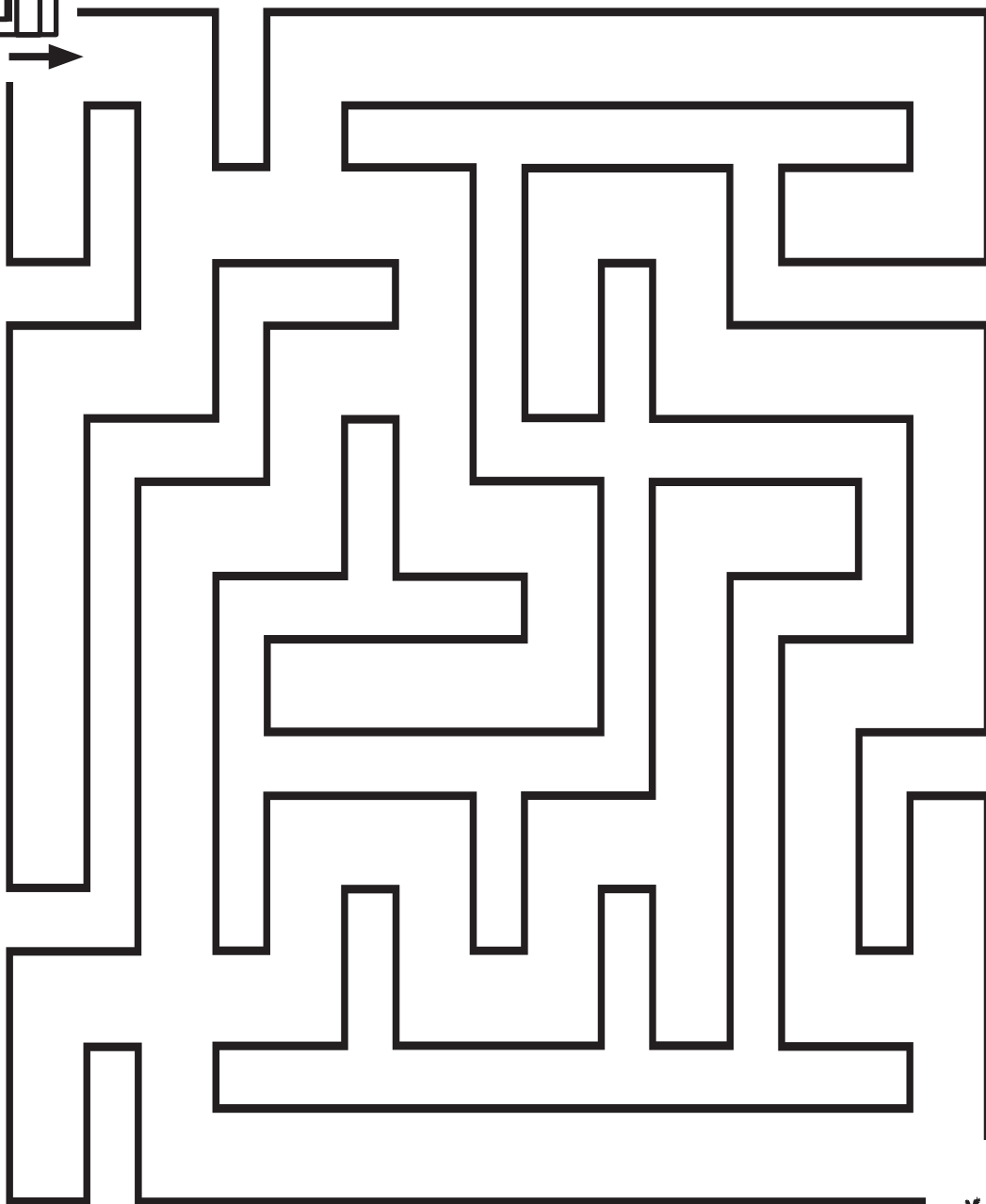
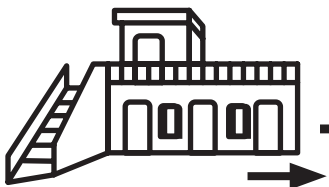
בית ילין במוצא

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

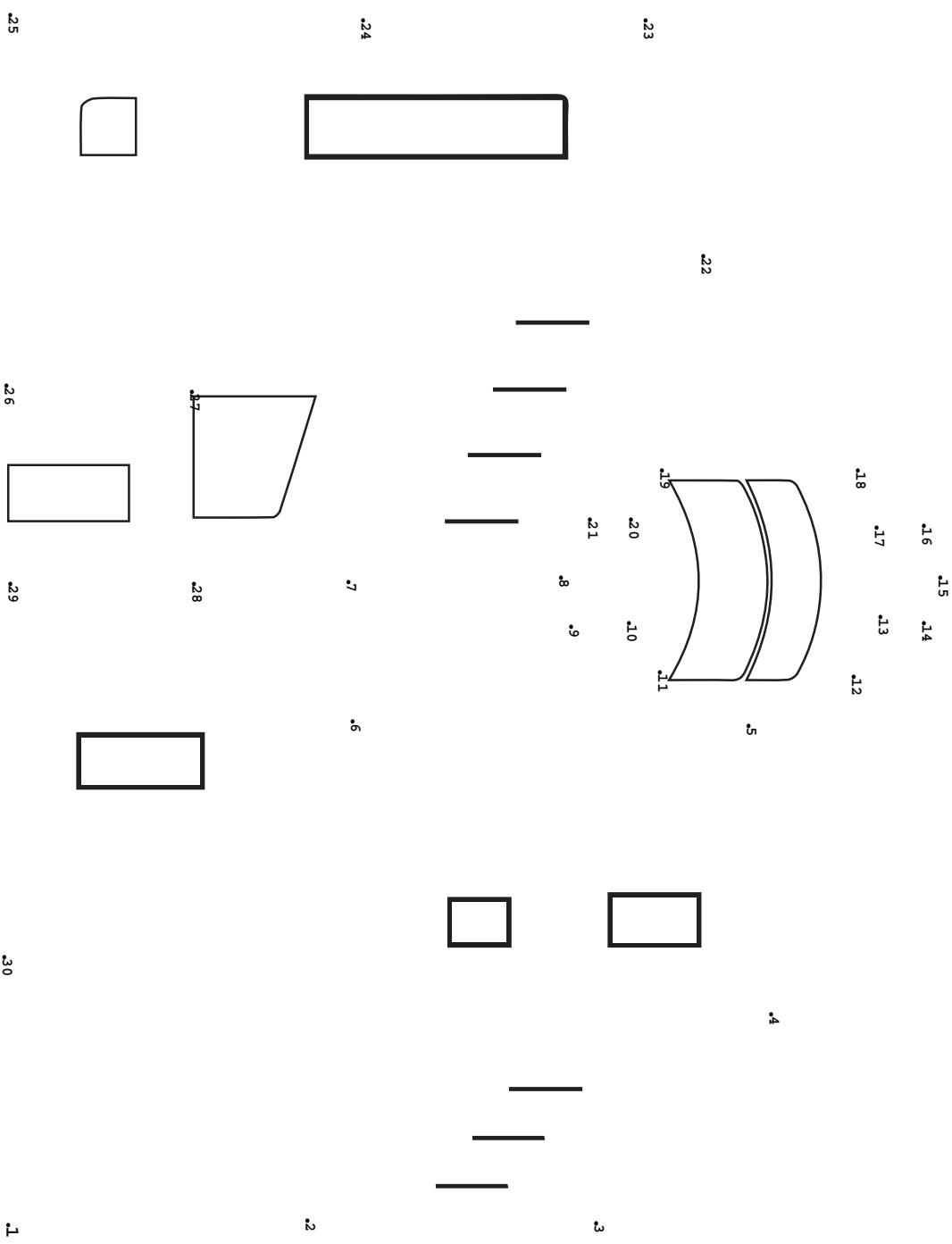
בית ילין שנמצא סמוך לירושלים, הוא ביתם של יהושע ילין ואשתו שרה. יהושע ושרה עברו להתגורר בו בתקופה שמרבית תושבי ירושלים חיו בתוך חומות העיר שהגנו עליהם. סמוך לבית הקימו חאן ששימש כמקום אירוח ולצידו טיפחו כרם ובוסתן (גן חקלאי ובו עצי פרי, ירקות ותבלינים לצרכי הבית). **הראו לילדים את הדרך מהבית אל הבוסתן.**

רמת קושי: קל

קו נלקודה - מאודת כ"ח

מצודות כ"ח היא מצודת משטרה מתקופת המנדט הבריטי. המאודות נבנו לראשונה לאורך גבול האפון ובהמשך בשאר חלקי הארץ. הן נקראות "מצודות טוגארט" על שם מי שהגה את הרעיון: סר צ'רלס טוגארט. מוזמנים לחפש מאודות בסביבתכם, ולבקר במוזיאון הרעות הסמוך למצודה ומספר את סיפורה במלחמת העצמאות.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

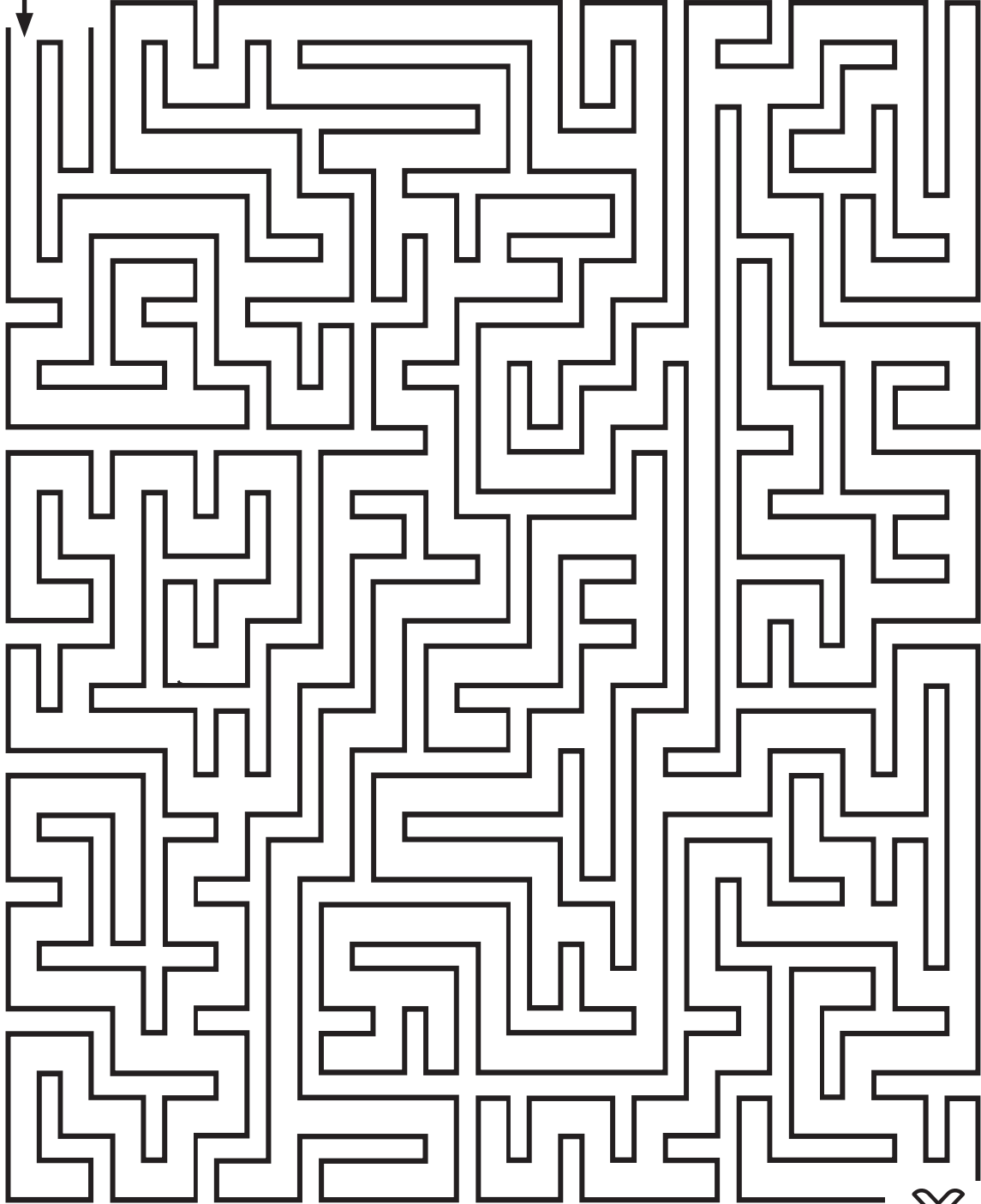
בדרכו של הרצל

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

בנימין זאב הרצל, שמוכר כחוזה המדינה, ביקר כאן בארץ פעם אחת בלבד. הוא הגיע באוניה לנמל יפו וזמן קצר לאחר מכן החל את ביקורו. בית הספר החקלאי מקוה ישראל, היה המקום הראשון אליו הגיע. עזרו להרצל להגיע למקוה ישראל.

רמת קושי: קשה

האכל של ואתי

מבנים יכולים להיות מאד מעניינים, ולעיתים גם לספר לנו סיפורים. כשאנחנו חולפים על פניהם ברחוב, לא תמיד אנחנו שמים לב אליהם. לפעמים הם ישנים והרוסים, לפעמים דווקא משומרים (= עברו תהליך שימור). התבוננו במבני אתרי המורשת ומתחו קו ביננו לבין האלילית שלהם. אם תראו, אתם יכולים להיכנס לאתר המוצג לשימור, ולקרוא את הסיפור של כל אחד מהם מספר לנו.

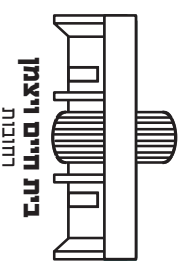
מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

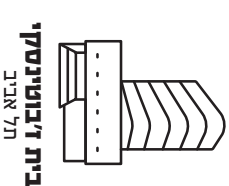
מוזאון גבעתי
מצודת יואב

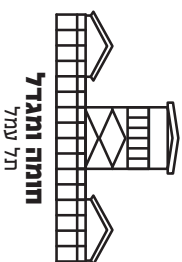
החורבה
הרובע היהודי

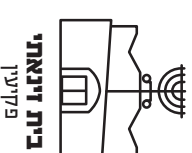
בית חיים ויאמן
רחובות

בית ז'בוטינסקי
תל אביב

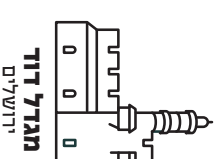
חומה ומגדל
תל עמל

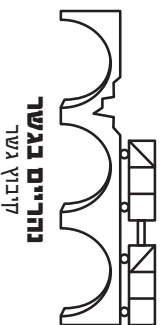
בית זנאתי
פקיעין

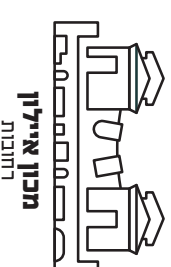
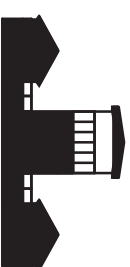
גבעת התחמושת
ירושלים

מגדל דוד
ירושלים

נהריים בגשר
לויביץ גשר

מכון אילון
רחובות

ובנימה אישית,

אחרי ש"אתגר הקורונה" יסתיים, ונחזור לשיגרה הברוכה, נשמח לראותכם באתרי המורשת, בהם תוכלו לראות ולשמוע את הסיפורים מקרוב. בחלק מהאתרים ניתן למצוא את חוברות "מגלי העבר", בעזרתן תוכלו לגלות דברים חדשים ומעניינים שהתרחשו כאן לפני הרבה שנים אבל משפיעים עלינו עד היום.

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל

מגלי העבר ברחבי הארץ:

1. מוזיאון בית "השומר", כפר גלעדי
2. מוזיאון חצר תל-חי
3. מוזיאון העלייה הראשונה, זכרון יעקב
4. מוזיאון ראשון לציון
5. מוזיאון המושבה, מזכרת בתיה
6. מוזיאון אסירי המחתרת, ירושלים
7. צריף בן-גוריון, קיבוץ שדה בוקר

בקרוב:

8. מוזיאון אוצרות בחומה - עכו
9. מתחם הקטר ומוזיאון אנז"ק - באר שבע

תכנים נוספים ניתן למצוא באתר האינטרנט שלנו: www.shimur.org

כתיבה: נחמה אייגנר, רוני בר-נתן וקרן שרעבי רייש, תחום פיתוח וחינוך
עיצוב: STUDIO GALA - עיצוב גרפי ואיור, סטודיו עדי צור